

Оралхан Бөкей

Ана қуанышы

Есіктен атыла шыққан Жеңіс табалдырықта жатқан аламойнақтың аяғын басып кетті. Ауырсынып қалған ит жасынан бірге өскен иесіне бір рет қаңқ ете түскеннен басқа шағым айта алмай қала берді. Жеңістің аялдауға мұршасы болған жоқ. Жүгірген бойы Бұқтырма өзенін жағалап кете берді.

Артта ашық қалған есіктен тек ашулы ана сөздері естіліп жатты.

— Тоқтай тұр, келерсің. Үйбай-ау, он жыл бойы табанынан таусылып оқып, оқып алып, енді жұмыс істемейтіні не?! Жасынан жұмысқа салып қойса білер едің сонда, оқудың не екенін. Жарайды, әкесі жас кезінде оқу-тоқудың не екенін де білмеді. Әйтеуір Совет өкіметі орнап кезі ашылды. Оның есесіне сені оқытып, жеткізді емес пе. Енді болса істеп жүргенің мынау. Былтыр өзің сияқты ана Есімбайдың баласы мектепті бітірісімен-ақ оқуға кетіп қалды ғой. Тайқақтағанды көрсетермін, әкең келсін, — деп сөйлеп жүр Жеңістің анасы Қалима.

Шынында да Жеңіс әкесін өте сыйлаушы еді. Айтқанынан шықпайтын. Бірақ Жеңістің әкесі қытымыр кісі емес, ауыр мінезді, өткір сөзді адам. Жеңістің әкемдей болсам, әкемдей сөйлесем деп арман етуі де осыдан.

Бұлқан-талқан болып отырған Қалиманы бір жағынан ашуландырған қызы

Әлиманың сөзі болды. Әлима Жеңістің арасына түсіп жүр.

— Есімбайдың ұлы дейсің, ол оқуға түсе алмай қайтып келгені қайда. Қалада жүр ғой сандалып. Жеңіске әкем тіпті де ұрыспайды. Әнекүнгі өзіңнің көзіңше не деп еді?

— Сен де қырық жылғыны ұмытпайды екенсің, — деп ашуланып айтқанымен де, қызының сөзі оны ойландырып тастады. Оны сезген Әлима батылдана сөйледі.

— Ұмыта қалдың ба. Жеңіс ойлан. Бір-екі жыл менімен жылқы бақ. Оқу қайда кетер дейсің демеп пе еді. Ал онжылдықты бітірген соң мен де екі жыл жұмыс істеймін. Су жағалап келе жатқан Жеңіс анасының сөзін өзінше салмақтаумен болды. Оның көз алдына бесікке салып тербетіп отырған ана бейнесі келді. Қанаттыға қақтырмай, тұмсықтыға шоқыттырмай он жеті жыл бойы тәрбиелеген анасының сөздерін қайтіп аттап кетпек. Әй, ана-ай түсінбейсің-ау, деп Жеңіс ауыр күрсінді,

жар иегіне отыра кетті. Енді бір сәт оның көз алдына класс жиналысы келді. Өзінің ең бірінші болып туған ауылында қалып жұмыс істеймін деп комсомолдық сенім бергені ана сөзін қалқалай берді. Жұмысқа қаламын деп алып, қалмауым ұят іс. Достарымның, оның бер жағында мұғалімдердің алдында маскаралық емес пе. Қой не болса да жұмысқа қалдым, деп ішінен нық түйді. Анам қанша ашуланар дейсің. Ендігі райынан қайтып та қалған шығар. Жеңіс анасының түнерері болса да, жауары жоғын білетін.

Алтайдың ежелгі самал желі жылып аққан өзен бетіне шиыр сияқты ұсақ толқындарды төсеп жатыр. Өзінің туған жерінің көрікті де сұлу табиғатына сүйсіне қызықтап қараумен Жеңіс үйіне қайтты. Тағы да ұрсады-ау деген сезікті оймен ол есікті ептеп ашып, үйге кірді. Бірақ анасының ашуы басылып қалған екен.

— Тамағыңды ішпей қайда жүрсің, — деп сабырмен қарсы алды анасы. Әкесі де жылқыдан келген екен. Талқыға өзінің енді түсерін білген Жеңіс бір шыны шайды ерең тауысты. Жеңіс жұлдызды жігіт болды. Бағына әкесі үй ішінде болған жағдаймен танысып үлгеріпті. Ол өткір көзін жапқан қалың қабағын кере түсті де, баласына:

— Үй-іші болған соң ыдыс-аяқ

сылдырламай тұрмайды, оқасы жоқ оның. Ойың дұрыс балам. Өз еңбегіңнің де дәмін татып көр. Менімен бірге бірер жылжылқы бақ, — деді салмақпен сөйлеп.

Шын ба! Дегендей Жеңіс жауандап әкесіне бір, анасына бір қарады.

— Әкең болса қартайып қалды. Серік болып бағам десең, бақ. Бұл ойыңа мен де қарсы емеспін, түсіндім. Кейін сырттан оқуға барарсың...

Мұндай сөзді күтпеген Жеңіс қуанғанынан анасын қапсыра құшып сүйе берді, сүйе берді...

Жеңіс әкесімен бірге жылқы баққанына дәл бір ай болды. Ол бүгін өте көңілді келе жатыр үйіне. Жүрегі лүпілдеп үйге тез жетуге асық. Оны қуантқан тұңғыш еңбек ақысы еді.

Өмірдің дәмін енді ғана татқандай. Жас балаша қуанышпен жүгірген бойы үйге енді. Анасының қолына сексен сомды ұстата беріп:

— Міне, ана менің адал еңбегімнің нәтижесі, — деді. Анасы Қалима оның күлімдеген жүзіне қарап:

— Балам, қайырымен болсын, ержеткеніңді енді білдірдің. Азамат болдың, — деп мейірлене ұлының басына сипады. Осы сәтте ана жүрегінің балаға деген қуанышы шексіз еді...

1961 жыл

Әзірлеген Ж.СҰЛТАНБЕКОВ

ТУБЕРКУЛЕЗ И ЕГО ПРОФИЛАКТИКА

С 24 февраля по 24 марта в районе проводится месячник по профилактике туберкулеза.

Туберкулез инфекционное заболевание, вызываемое микобактериями туберкулеза (МБТ), больше известными как бациллы Коха. Поражаются преимущественно легкие (80%), реже другие органы (20%). Ранняя диагностика и своевременное лечение - это ключевой момент в борьбе с туберкулезом.

Признаки, которые необходимо знать:

- кашель более двух недель;
- снижение массы тела;
- потливость;
- боли в грудной клетке;
- кровохарканье;
- общая слабость и быстрая утомляемость;
- длительное повышение температуры тела.

Факторы, уменьшающие вероятность

заражения: соблюдение правил гигиены кашля. Это простой, недорогой и эффективный метод профилактики передачи МБТ. Существуют простые правила, которые должен соблюдать каждый человек при кашле и чихании.

- при кашле и чихании необходимо использовать носовой платок;

- при отсутствии носового платка, заболевшие лица должны чихать и кашлять в сгиб локтя, а не в ладони, так как традиционное прикрывание рта ладонью приводит к распространению инфекции через руки и предметы обихода;

- важно часто и тщательно мыть руки с мылом и стараться не прикасаться ими к губам, носу и глазам;

- по возможности, избегать в закрытых помещениях кашляющих и чихающих людей и держаться от них на расстоянии;

- в общественных местах больным с кашлем рекомендуется носить маску с целью уменьшения риска передачи инфекции окружающим людям. Медицинский персонал должен носить маску в случаях, когда высока возможность заражения воздушно-капельной инфекцией (комната сбора мокроты, бронхологический кабинет).

Солнечный свет и вентиляция.

Солнечный свет может убить МБТ, а хорошая вентиляция снижает вероятность передачи их в помещении. Следовательно, в амбулаториях, палатах, лабораториях, кабинетах для сбора мазка и микробиологических лабораториях двери должны быть закрыты, а окна открыты.

Обследования.

Если у Вас родился малыш, помните о необходимости вашего прохождения флюорографического обследования в течение месяца после выписки из роддома.

Если Вы прибыли в Казахстан на временное проживание, в том числе по трудовой миграции, помните о необходимости прохождения флюорографического обследования.

Если у Вас нет определенного места жительства на протяжении длительного времени, вы имеете высокий шанс заболеть туберкулезом, следовательно, вам необходимо обязательно ежегодно проходить флюорографическое обследование на туберкулез.

Помните, что Ваше здоровье в Ваших руках и только Ваша активная позиция поможет победить туберкулез!

Зияданова Г.Т. - врач-фтизиатр Каратальского района

Мүшел жастың маңызы неде?

Оқырман сұрауы бойынша «мүшел жасқа» қатысты материалымызды назарларыңызға ұсынамыз.

Адамның өмірінде маңызды белес, өткел болып саналатын кезең бар. Ол «мүшел жас» деп аталады. Пенденің әрбір он екі жылдық өмірлік белесін осылай атаған. Бұл уақыт жай жас аралығы емес, адамның өміріндегі маңызды бетбұрыс, тағдыр өткелі. Ата-бабамыз өмірді 12 циклға бөліп, әр мүшел сайын өмірде жаңа кезең басталады деп сенген. Энциклопедиялық ақпаратқа сүйенсек астрономия ғылымы бойынша Юпитер әр 12 жыл сайын орбитасын толық айналып шығады. Біз сөз етіп отырған жаңа белесте осы жылға тең. Бірақ, халқымыз нәресте кез-дегі ана құрсағында өткізген уақытты да есепке алып, бірінші мүшелді 13 жас деп санайды. Бұл кезеңде наным-сенімге байланысты ерекше мән беріп, оның әрқай-сысына тән қиындықтары мен өзгерістерін ескерген. Сонымен, алғашқы мүшел – 13 жас, бұл – балалық шақтың аяқталып, жасөспірімдік кезеңнің басталуы. Одан кейін 25, 37, 49, 61, 73, 85 жас – адамның өмірлік тәжірибесі, ақылы мен көрегендігі арта түсетін жас мөлшері. Әр мүшел жас адам үшін өзін-өзі тануға, өмірлік бағытын айқындауға себеп болады. Еске сала кетейік, халық арасында «мүшел жаста сақ болу керек» деген қағида бар. Бұл – адам осы кездері өзгерістерге тап болуы мүмкін деген түсінік. Сол үшін қандай да бір сәтсіздіктің алдын алу үшін, мүшел жасқа толған кезде садақа беріп, жақындарына көмек көрсету дәстүрге айналған. Бұл жаста әр адам сақтанып жүреді, алыс сапарға шықпайды. Бұл сақтықтың негізі бар. Ертедегі шығыс ғалымы 12 жылда адам ағзасында айтарлықтай өзгеріс болатынын дәлелдеген.

Бүгінде әлі күнге дейін мүшел жастың маңызы жойылған жоқ. Әр кезең – адамның өсіп-өркендеуі, жаңа белестерді бағындыруы үшін берілген мүмкіндік. Бір жағынан өткенге есеп беріп, болашаққа мақсат қоюға шақыратын ерекше шақ.

Мүшел жас кезеңдері:

- 1 мүшел: 12-ден 13-ке дейін** – бозбала мен бойжеткен шақтың бастауы;
- 2 мүшел: 24-25 жас** – жігіттің бір толысқан, ақыл тоқтатқан шағы;
- 3 мүшел: 36-37 жас** – ең басты мүшел, адамның толысу кезеңі;
- 4 мүшел: 48-49 жас** – ердің ерлігі сыналатын шақ;
- 5 мүшел: 60-61 жас** – адамның ақыл-ойының биік шыңына шығатын, пірге жолығатын шақ;
- 6 мүшел: 72-73 жас** – қарттықтың басталатын, даналықтың кезеңі;
- 7 мүшел: 84-85 жас** – көріліктің келгені.
- 8 мүшел: 96-97 жас** – қалжырау.

Гауһар Мұса

Хабарлама

17.04.2025 жылы, сағат 11:00-де Жетісу облысы, Қаратал ауданы, Үштөбе қаласы, Бауыржан Момышұлы көшесі 115А мекенжайы бойынша, Жетісу облысы Қаратал ауданының Үштөбе қаласында орналасқан «Жылыту орталығы» ЖШС қазандығы үшін рұқсат етілген шығарындылар нормативтер жобасы бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізіледі.

Зум видео конференцияға қосылу сілтемесі: Конференция идентификаторы: 236 019 1471, қатынау коды: jD3mfL. Белгіленіп отырған қызметтің бастамашысы: «Жылыту орталығы» ЖШС, БСН 111040000996, мекенжайы: Жетісу облысы, Қаратал ауданы, Үштөбе қаласы, Линейный көшесі 85. Тел. 8(72834)2-23-76, talgatovna.anelya@bk.ru. Жоба материалдарымен esportal.kz сайтында танысуға болады.

Экологиялық жобаны әзірлеуші: Р.А. Құрманғалиев, тел. 87012775623, rufat.taldyk@mail.ru.

Ұсыныстар мен ескертулер esportal.kz сайтында қабылданады. «Жетісу облысының табиғи ресурстар және реттеу басқармасы» ММ 7su_expertiza@mail.ru., Тел. 87771719039, Талдықорған қ., Қабанбай батыр к-сі, 26.

Объявление

17.04.2025г, в 11:00 часов, по адресу: область Жетісу, Каратальский район, г.Уштобе, ул.Бауыржана Момышұлы 115А будут проводиться общественные слушания по проекту нормативов допустимых выбросов для котельной ТОО «Жылыту орталығы», расположенный в г.Уштобе Каратальского района области Жетісу.

Ссылка на подключение Зум видео конференцию: Идентификатор конференции: 236 019 1471, Код доступа: jD3mfL. Инициатором намеряемой деятельности: ТОО «Жылыту орталығы», БИН 111040000996, адрес: область Жетісу, Каратальский район, г.Уштобе, ул.Линейный 85, Тел.8(72834)2-23-76, talgatovna.anelya@bk.ru. Ознакомитесь с материалами проекта можно на сайте esportal.kz.

Разработчик экологического проекта ИП «Курманғалиев Р.А.», тел. 87012775623, rufat.taldyk@mail.ru.

Предложения и замечания принимаются на сайте esportal.kz.

ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Жетісу», 7su_expertiza@mail.ru., Тел. 87771719039, г.Талдықорған, ул.Кабанбай батыра, 26.

Орманды өрттен сақтайық!

Жер ананың берген нәсібі- орманымызды бағалай білсек, ата-бабамыздан қалған мол қазына ырыс-құт береді. Оларды қорғап-қоршап, өсіріп көбейтуге не жетсін?! Күн ысыған уақыттарда балықшылар балық аулап, демалушылар от жағып, оны өшірмей, қоқыс қалдықтарын тастап жүре беретін жағдайлар көп болады. Қаратал өзені бойындағы жер иелері де жерін тазарту үшін от қояды. Біздің орман күтушілер жер аумағына қарамастан от жалыны шыққан жерлерге күндіз-түні барып өрттің алдын алып жатады. Орманның жойылуына басты себеп болатын осы өрт екенін ұмытпайық. Тілсіз жауды тудыратын да өзіміз. Темекенің өшірілмей тасталған қалдығы, орман ішінде жағылған оттың, дүрыс сөнбеуі орман қасіретіне айналады. Сақтықта қорлық жоқ демекші, өрт қауіпсіздігі ережелерін орындау және оны қатаң сақтау әрбір азаматтың борышы. Табиғат тағдыры өз қолымызда екенін ұмытпай, орман, тоғайымызды сақтап, табиғаттың мол қазынасын аялайық. Ертенгі келешек ұрпаққа бар байлығымызды сол қалпында жеткізу бәріміздің міндетіміз деп білейік!

Тогысбаев К., Қаратал орманшылығының орман шебері